

TÜRKÇE ÖĞRETMENLERİNİN YENİLENEN TÜRKÇE ÖĞRETİM PROGRAMLARININ ÖLÇME- DEĞERLENDİRME ANLAYIŞI HAKKINDAKİ DÜŞÜNCELERİ¹

OPINIONS OF TURKISH TEACHERS ABOUT MEASUREMENT- ASSESSMENT
APPROACH OF RENEWED TURKISH EDUCATION PROGRAMMES

Mustafa METİN² Gökçe DEMİRYÜREK³

ÖZET: Bu çalışmanın amacı, Türkçe öğretmenlerinin yenilenen ilköğretim programının ölçme - değerlendirme anlayışı hakkındaki düşüncelerini belirlemektir. Araştırma, 2006–2007 Eğitim Öğretim yılı bahar döneminde, Artvin ili merkez ilköğretim okullarında görev yapan yirmi Türkçe öğretmeni ile yürütülmüştür. Araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Çalışmada ilk olarak rastgele seçilen iki Türkçe öğretmeniyle yeni ölçme değerlendirme anlayışı hakkında yirmi dakikalık yüz yüze görüşmeler yapılmıştır. Bu görüşmeden elde edilen verilerden yararlanarak altı sorudan oluşan yarı yapılandırılmış mülakat formu geliştirilmiştir. Geliştirilen bu mülakat formuyla yirmi öğretmenle görüşmeler yapılmıştır. Çalışmanın sonucunda çalışmada, Türkçe öğretmenlerinin yeni ölçme – değerlendirme anlayışı hakkında olumlu bakış açısına sahip olduğu belirlenmiştir. Fakat öğretmenlerin, ölçme değerlendirme anlayışı hakkında bilgilerinin olmaması, zamanın yeterli olmaması, maliyetin yüksek olması gibi nedenlerden dolayı etkili bir şekilde ölçme- değerlendirme aktiviteleri yapamadıkları tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yeni Türkçe öğretim Programı, Ölçme- Değerlendirme, Alternatif Değerlendirme

ABSTRACT: This study aims at finding out the opinions of Turkish teachers about measurement-assessment approach on renewed Turkish Education Programmes. This research was carried out in 2007 fall semester with 20 primary school teachers of Turkish in Artvin city center. In this research, qualitative research methodology has been used. Firstly, a 20-minute interview on new measurement–assessment approach has been applied to two randomly selected Turkish teachers. According to data that were collected from the interviews, a semi-structured interview form has been developed. This interview form has been implemented on 20 teachers of Turkish. The results of study have revealed that teachers of Turkish have positive perceptions about the new measurement–assessment approach. However, the study has revealed that teachers do not apply any new measurement–assessment activities efficiently because of the high cost, insufficient time, insufficient knowledge.

Key Words: New Primary Instruction program, Measurement – Assessment, Alternative Assessment

GİRİŞ

Ülkemizde eğitimin kalitesini artırmak ve dünyada yapılan reformlara ayak uydurmak için öğretim programında değişikliklere gidilmiştir. Öğretim programında yapılan değişiklikler, diğer ülkelerde geliştirilen ve uygulamada olan öğretim programlarının felsefelerine, öğretim metotlarına, içeriklerine ve ölçme – değerlendirme yaklaşımlarına benzerlik göstermektedir (Özsevceç, 2006). Hazırlanan ve yeni uygulamaya konulan öğretim programının felsefesini, son

yıllarda yaygın olarak kullanılan yapısalcı öğrenme yaklaşımı oluşturmaktadır (MEB, 2004). Yapısalcı yaklaşıma göre öğrenci, yeni kazandığı bilgileri daha önceden sahip olduğu bilgilerle karşılaştırarak uygun bir şekilde zihninde yapılandırır. Bu nedenle öğrenci, kendisine verilen bilgileri aynen almak yerine, kendi zihin yapısına uygun olarak şekillendirir. (Özmen, 2004; Çepni, Ayas, Akdeniz, Özmen, Yiğit ve Ayvaci, 2005 ve Gürol, 2005). Yapısalcı yaklaşımın bu özelliği dikkate alındığında öğrencilerin ne kazandığını belirlemek için yapılan ölçme ve değerlendirmede onların bilgi, beceri ve tutumlarını sergileyebilecekleri çoklu değerlendirme fırsatları sunulması gerekmektedir (MEB, 2004). Bu durumu gerçekleştirebilmek geleneksel değerlendirme anlayışıyla mümkün görülmemektedir. Bu nedenle yenilenen öğretim programında geleneksel değerlendirme anlayışının yerine alternatif değerlendirme anlayışı benimsenmiştir.

Alternatif değerlendirme daha önceden kullanılan çoktan seçmeli, boşluk doldurma, kısa cevaplı ve doğru-yanlış seçenekli sınav türlerinin dışında kullanılan her türlü etkinlikler olarak tanımlanmaktadır (MEB 2004; Çepni ve Diğ. 2005). Bu değerlendirme anlayışında, değerlendirme etkinliğinin; bir teste verilen cevaplardan alınan notlardan ziyade öğrencinin neyi yapıp yapamadığının yanında neyi bildiğini ortaya koyan niteliktedir (NCTM, 1989; 1995). Ayrıca alternatif değerlendirme anlayışı öğrencinin öğrenmesini desteklenmesine, yazılı, sözlü ve eylemsel olarak performansını açığa çıkarılması ve öğretmenlere öğretimde nasıl bir yol izleyeceklerine karar vermesine yardımcı olmaktadır (Black ve William 1998). Alternatif değerlendirme yaklaşımı öğrencilerin gerçek yaşamla kendi bilgileri arasında ilişki kurmasına ve karşılaştığı problem durumları için çoklu çözüm yolları üretebilmesine yardımcı olur (Çepni ve diğ, 2005).

İlgili literatürde yeni ölçme değerlendirme anlayışına yönelik yapılan çalışmalarla sıklıkla karşılaşılmaktadır. Bu çalışmalardan bazıları sınıf öğretmen adaylarının yeni ölçme değerlendirme anlayışı hakkındaki düşünceleri ve yeni ölçme değerlendirmede kullanılan yöntemleri belirlemeye yönelik çalışmalardır (Acat ve Demir, 2007; Çalık, 2007; Güven ve Eskitürk, 2007; Özdaş ve diğerleri, 2007). Bununla birlikte bazı çalışmalarda da öğretmenlerin yeni öğretim programına ve programların ölçme- değerlendirme ögesine yönelik çalışmalar yapılmıştır (Ercan ve Akbaba-Altun, 2005; Yaşar, Gülteki, Türkan ve Yıldız, 2005; Gömleksiz ve Bulut, 2007a; Kırmızı ve Akaya, 2007; Mentiş-Taş, 2007; Şahin, 2007; Şahin, Kurudayıoğlu ve Karadağ, 2007; Yapıcı ve Demirdelen, 2007; Yapıcı ve Leblebiciler, 2007; Gömleksiz ve Bulut, 2007b; Karakuş ve Köse, 2009).

Türkçe öğretmenlerinin yeni Türkçe öğretim programdaki ölçme- değerlendirme anlayışı hakkındaki düşüncelerini belirlemeye yönelik sınırlı sayıda çalışma olduğu görülmektedir. Bu çalışmalarda, Türkçe öğretmenlerinin yeni öğretim programlarını uygularken karşılaştığı sorunları (Kırmızı ve Akaya, 2007), programın uygulamadaki etkililiği (Gömleksiz ve Bulut, 2007b), öğretim programının genel bir değerlendirmesi (Şahin, 2007) ve öğretmenlerin programdaki ölçme değerlendirme konusundaki yeterlilik düzeyleridir (Şahin ve diğ, 2007). Fakat Türkçe öğretmenlerinin Türkçe öğretim programlarının ölçme-değerlendirme anlayışı hakkında nasıl düşüncelerinin olduğunun belirlemeye yönelik çalışmalara rastlanmamaktadır.

Bu çalışma, Türkçe öğretmenlerinin yenilenen Türkçe öğretim programlarının ölçme – değerlendirme anlayışı hakkındaki düşüncelerini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Bu amaç çerçevesinde araştırmanın problemini; *“Türkçe öğretmenlerinin yenilenen Türkçe öğretim programlarının ölçme - değerlendirme anlayışı hakkındaki düşünceleri nelerdir?”* ifadesi, alt problemleri ise; *“Türkçe öğretmenleri yeni ölçme değerlendirme anlayışına yönelik nasıl bir bakış açısına sahiptir?”*, *“Bu yaklaşımın etkili olup olmadığı hakkında ne düşünüyor?”*, *“Yaklaşım hakkında bilgi düzeyleri nedir?”*, *“Yaklaşımın uygulanabilirliği hakkında ne düşünüyor?”*, *“Ölçme-değerlendirme sürecinde herhangi bir zorlukla karşılaşılıyor mu?”* ve *“Geleneksel ve yeni ölçme değerlendirme anlayışlarından hangisini tercih etmektedir?”* ifadeleri oluşturmaktadır.

YÖNTEM

Bu çalışmada nitel araştırma metodolojisi kullanılarak araştırılan kişilerin deneyimlerinden doğan anlamları belirlemek amaçlanmıştır (Strauss ve Corbin, 1998 ve Lincoln ve Guba, 1985). Nitel araştırma; araştırmacının araştırılacak konu ya da olayı doğal ortamında incelediği ve araştırılan bireyin bu durumlar hakkında zihninde yapılandığı anlamları belirlemek ve bunları yorumlama gayreti içerisinde olduğu bir araştırma türüdür (Denzin ve Lincoln, 1998). Bu çerçevede veri toplamak üzere yarı yapılandırılmış mülakat formundan faydalanılmıştır. Mülakatlar yoluyla deneyimler, tutumlar, düşünceler, niyetler, yorumlar, zihinsel algılar ve tepkilerin belirlenebilmesi mümkün olmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2005). Nitel araştırmaların doğası gereği, araştırmada elde edilen verilerin genellenmesi amaçlanmamıştır.

Araştırmanın Örneklemi

Çalışma, 2006- 2007 Eğitim-Öğretim yılı bahar yarılında, Artvin ili merkezindeki yedi ilköğretim okulunda görev yapan yirmi Türkçe öğretmeni ile yürütülmüştür. Araştırmanın evrenini yirmi beş Türkçe öğretmeni oluşturmaktadır. Örneklem belirlenirken, her bir okuldan en az bir öğretmenin olmasına ve araştırmaya gönüllü olmasına özen gösterilmiştir. Araştırmanın örneklemindeki öğretmenlerin; sekizinin bayan on ikisinin erkek; altısının 25 yaşından küçük, dokuzunun 25- 35 yaş, beşinin ise 36- 46 yaş arasında olduğu görülmektedir. Ayrıca öğretmenlerden ikisinin bir yıldan az, dördünün 1- 5 yıl, sekizinin 6- 10 yıl ve altısının 11- 15 yıl arasında mesleki deneyime sahip olduğu belirlenmiştir.

Veri Toplama Süreci ve İşlem Basamakları

Araştırmanın verileri yarı yapılandırılmış mülakat tekniğiyle toplanmıştır. Çalışmada ilk olarak rastgele seçilen iki Türkçe öğretmeniyle yeni ölçme değerlendirme anlayışı hakkında düşüncelerini belirlemek için yirmi dakikalık yüz yüze görüşmeler yapılmıştır. Bu görüşmeden elde edilen verilerden yararlanarak ve araştırmanın alt problemleri dikkate alınarak altı sorudan oluşan yarı yapılandırılmış mülakat formu geliştirilmiştir. Geliştirilen bu mülakat formu, farklı zamanlarda bütün öğretmenlerle ayrı ayrı yürütülmüş, her bir mülakat tek oturumda bitirilmiştir. Araştırmanın verileri teyp kaydıyla toplanmıştır. Mülakat kapsamında öğretmenlere yöneltilen altı genel sorunun yanı sıra *“neden, niçin, nasıl ve tam olarak ne demek istediniz”* şeklinde sorular yöneltilerek onların düşünceleri daha derinlemesine incelenmeye çalışılmıştır. Öğretmenlere mülakat formu kapsamında yöneltilen altı genel soru aşağıda verilmiştir.

Öğretmenlere mülakat formunda yöneltilen altı genel soru aşağıdaki sıraya göre sorulmuştur.

1. *Yenilenen öğretim programlarındaki ölçme değerlendirme (Alternatif değerlendirme) yaklaşımını nasıl buluyorsunuz? Bu ölçme değerlendirme yaklaşımı hakkındaki düşüncelerinizi açıklayınız.*
2. *Yeni ölçme değerlendirme (Alternatif değerlendirme) yaklaşımının etkililiği hakkında ne düşünüyorsunuz? Lütfen açıklayınız.*
3. *Yenilenen ölçme Değerlendirme yaklaşımı hakkında yeterli bilgiye sahip olduğunuzu düşünüyor musunuz? Alternatif değerlendirme yaklaşımında yeterli ve yetersiz bilgiye sahip olduğunuzu düşündüğünüz yöntem ve teknikleri lütfen açıklayınız.*
4. *Yenilenen öğretim programlarının ölçme-değerlendirme yaklaşımının uygulanabilirliği hakkında ne düşünüyorsunuz? Bu değerlendirme yaklaşımını sınıfınızda uygulayabiliyor musunuz? Lütfen açıklayınız.*
5. *Yeni öğretim programında yapılması istenilen ölçme-değerlendirme sürecinde herhangi bir zorlukla karşılaşılıyor musunuz? Karşılaştığınız zorlukları açıklayınız.*
6. *Geleneksel ve yeni ölçme-değerlendirme yaklaşımları arasında tercih yapma durumunda kalırsanız hangisini tercih edersiniz? Neden? Lütfen açıklayınız.*

Verilerin Analizi

Uygulanan bu yarı yapılandırılmış mülakatlar sırasında teybe kaydedilen veriler ilk olarak transkript haline getirilmiştir. Bu transkriptlere betimsel analiz uygulanarak ana temalar belirlenmiştir. Verilerden belirlenen ana temanın yanı sıra içerik analizi yapılarak alt temalar oluşturulmuştur. İçerik analizi yönteminde birbirine benzeyen veriler belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirilmekte ve okuyucunun anlayabileceği biçimde düzenlenerek yorumlanmaktadır (Yıldırım & Şimşek, 2005). Oluşturulan alt temalar dahilinde elde edilen veriler, bireyin ifadelerinde değişiklikler yapılmadan ele alınmıştır. Veriler toplanırken ve analiz edilirken her bir öğretmene “*Öğretmen 1, Öğretmen 2, ...*” şeklinde kodlar verilmiştir.

Araştırmada altı başlık altında oluşturulan ana temalar ve bu ana temaların altında oluşturulan alt temalar bulgular bölümünde tablolar halinde sunulmuştur.

BULGULAR

Çalışmada, Türkçe öğretmenlerine altı açık uçlu sorudan oluşan yarı yapılandırılmış mülakat uygulanmıştır. Türkçe öğretmenlerinin açık uçlu sorulara verdiği cevaplardan birden fazla alt temalar oluşturulabileceği göz önünde bulundurulmuştur. Oluşturulan alt temaların frekansları belirlenmiştir. Belirlenen bu frekansları örnekleme oranlayarak yüzdeleri hesaplanmıştır. Bu alt temalara ait frekans ve yüzde değerleri tablolar halinde sunulmaya çalışılmıştır.

1. Ana Tema: Yenilenen ölçme-değerlendirme yaklaşımına bakış açısı

Tablo 1. Türkçe öğretmenlerinin verdikleri cevaplardan oluşturulan alt temaların frekans ve yüzdeleri

Alt Temalar		f	%
Olumlu Bakış Açısına Sahip Olanlar		14	70
1	<i>İyi ama çok fazla form kullanıldığını düşünüyorum</i>	4	20
2	<i>Etkinliklerin çeşitlendirilmesini olumlu buluyorum</i>	3	15
3	<i>Geleneksel değerlendirme anlayışına göre daha iyi buluyorum</i>	3	15
4	<i>Öğrenci özelliklerini ayrıntısıyla ele almasını etkili buluyorum</i>	3	15
5	<i>Yeni ölçme değerlendirme tekniklerini daha yararlı buluyorum</i>	3	15
6	<i>Öğrencinin kendine güvenini ve yaratıcılığını artırıyor.</i>	3	15
7	<i>Değerlendirme anlayışı oldukça iyi ama pratikte uygulanması zor</i>	3	15
8	<i>Kazanımları ölçmek için ideal bir değerlendirme</i>	1	7
9	<i>Değerlendirme anlayışı geçerlilik ve güvenilirlik yönünden iyi</i>	1	7
10	<i>Eskiye göre daha çok bilgi ve muhakeme yeteneğini sorguluyor</i>	1	7
Olumsuz Bakış Açısına Sahip Olanlar		6	30
1	<i>Değerlendirmeyi etkili yapmak için zamanı yeterli bulmuyorum</i>	3	15
2	<i>Yeni değerlendirme aktivitelerini oldukça masraflı buluyorum</i>	2	10
3	<i>Performans görevlerini gereksiz buluyorum</i>	1	5
4	<i>Yeni değerlendirme anlayışının uygulanmasını zor buluyorum</i>	1	5

Tablo 1'e bakıldığında öğretmenlerin % 70'inin yeni değerlendirme anlayışına yönelik olumlu bakış açısına, % 30'unun ise olumsuz bakış açısına sahip olduğu görülmektedir. Olumlu bakış açısına sahip olan Türkçe öğretmenlerinin % 20'si "*İyi ama çok fazla form kullanıldığını düşünüyorum*", % 15'i "*Etkinliklerin çeşitlendirilmesini olumlu buluyorum*", % 15'i "*Geleneksel değerlendirme anlayışına göre daha iyi buluyorum*" ve yine % 15'i "*Öğrenci özelliklerini ayrıntısıyla ele almasını etkili buluyorum*" şeklinde düşünmektedir. Olumsuz bakış açısına sahip olan Türkçe öğretmenlerinin % 15'i "*Değerlendirmeyi etkili yapmak için zamanı yeterli bulmuyorum*", %10'u "*Yeni değerlendirme aktivitelerini oldukça masraflı buluyorum*", % 5'i "*Performans ödevlerini gereksiz buluyorum*" ve yine % 5'i "*Yeni değerlendirme anlayışının uygulanmasını zor buluyorum*" şeklinde düşünmektedir.

Öğretmenlerin bu soruya verdikleri cevaplardan bazıları aşağıda verilmiştir:

"*Yeni değerlendirme anlayışıyla birlikte bizden öğrencileri değerlendirmemiz için öz ve akran değerlendirme formları, gözlem çizelgeleri, dereceli ölçekler, dereceli puanlama anahtarı ve ürün dosyasındaki bazı formları doldurmamız bekleniyor. Bu kadar formu ne biz tam olarak doldurabiliriz ne de öğrenciler isteyerek doldurur. Bu yüzden bu değerlendirmede çok fazla form kullanıldığının düşünüyorum.*" (Öğretmen 3)

"*Bizden öğrencilerimize performans ve proje ödevlerinin vermemiz isteniyor. Öğrencilere bir proje ödevi vereyim dedim. Öğrenciler bu proje ödevlerini yapmak için konuyla ilgili birçok çıktı almış, internette araştırma yapmış, bilgisayarda ödevlerini hazırlamış ve materyal geliştirmiştir. Bir proje ödevi için bu kadar masrafın yapılması bence çok uygun değildir. Bazı öğrencilerimin maddi durumu iyi değildi ödevlerini yapamamıştı. Bu yüzden öğrencilerin bu ödevleri tam olarak yapılması için maddi yönden durumunun iyi olması gerekiyor.*" (Öğretmen11)

“Yeni değerlendirme anlayışını uygulamak çok yorucu ve aşırı zaman almaktadır. Bütün etkinlikleri yapamaya yetecek yeterli zamanımız yok. Öğrencileri değerlendirmemiz için çok fazla form kullanmamız isteniyor. Bu durumun çok abartılıyor. Bir öğrenci için en az beş form dolduruyoruz. Bu formları tam olarak incelemek ve değerlendirmek için yeterli zamanımız yok”(Öğretmen 17)

Türkçe Öğretmenlerinin yeni değerlendirme anlayışına yönelik olumlu bakış açısına sahip olduğu belirlenmiştir. Öğretmenlerin bu değerlendirme anlayışının öğrencinin kendine güvenini ve yaratıcılığını arttırdığı, geleneksel değerlendirme anlayışına göre daha iyi olduğunu düşündükleri ve bu değerlendirmede kullanılan tekniklerin daha yararlı olduğu, etkinliklerin, çeşitlendirilmesini olumlu bulduğu görülmektedir.

2. Ana Tema: Yeni ölçme-değerlendirme yaklaşımının etkililiği

Tablo 2. Türkçe öğretmenlerinin verdikleri cevaplardan oluşturulan alt temaların frekans ve yüzdeleri

Alt Temalar		f	%
Bu değerlendirme anlayışının etkili olduğunu düşünmüyorum		9	45
1	<i>Etkinliklerin sınıfta yapılmasının oldukça zor olduğunu düşünüyorum</i>	3	15
2	<i>Etkinliklere bütün öğrencilerin katılmasını imkansız buluyorum</i>	3	15
3	<i>Etkinliklerin çok fazla çeşitliliğe sahip olmadığını düşünüyorum</i>	2	10
4	<i>Ölçeklerin nota dönüştürülmesinde etkili olmadığını düşünüyorum</i>	1	5
5	<i>Öğretmenler açısından oldukça yorucu buluyorum</i>	1	5
Bu değerlendirme anlayışının etkili olduğunu düşünüyorum		11	55
1	<i>Öğrenciyi çok yönlü geliştirdiğini düşünüyorum</i>	5	25
2	<i>Klasik soru türlerinden uzaklaştığı için etkili buluyorum</i>	5	25
3	<i>Sınıflar kalabalık olmazsa daha etkili olacağını düşünüyorum</i>	1	5

Tablo 2’ye bakıldığında Türkçe öğretmenlerinin yeni ölçme-değerlendirme yaklaşımının etkililiği hakkında % 45’inin “*Bu değerlendirme anlayışının etkili olduğunu düşünmüyorum*” şeklinde olumsuz düşünceye sahip oldukları görülmektedir. Bunun yanı sıra % 55’inin ise Türkçe öğretmenlerinin, “*Bu değerlendirme anlayışının çok etkili olduğunu düşünüyorum*” şeklinde düşünceye sahip oldukları görülmektedir. Değerlendirme anlayışının etkili olmayan yönleri, % 15’i “*Etkinliklerin sınıfta yapılmasının zor olduğunu düşünüyorum*” yine % 15’i de “*Etkinliklere bütün öğrencilerin katılmasını imkansız buluyorum*” şeklinde ifade edilmiştir. Olumlu düşünceye sahip öğretmenlerden; % 25’i “*Öğrenciyi çok yönlü geliştirdiğine inanıyorum*”; yine % 25’i; “*Klasik soru türlerinden uzaklaştığı için etkili buluyorum*” şeklinde düşüncelerini ifade etmiştir.

Öğretmenlerin bu soruya verdikleri cevaplardan bazıları aşağıda verilmiştir.

“Yeni değerlendirme anlayışında o kadar çok etkinlik var ki sınıfta bu etkinlikleri yapmak imkansız gibi bir şey. Bütün öğrencilere performans ödevleri verilmek zorunda. Kalabalık sınıflarda performans ödevlerinin okunması ve değerlendirilmesi çok zor.”(Öğretmen 6)

“Yeni değerlendirme anlayışının yapılandırmacı ve çoklu zeka kuramını benimsemesi, öğrencilere çok yönlü gelişim olanağı sunmaktadır. Bunun için bütün öğrencileri etkinliklere katmamız isteniyor. Bu mümkün değil. Bazı öğrenciler iyi ama bazıları çok kötü durumda. Bu iki öğrenciyi aynı etkinliklere katmak imkansız.” (Öğretmen 4)

“Yeni değerlendirme anlayışında çoktan seçmeli sorular, boşluk doldurma ve doğru- yanlış soruları gibi klasik soru türlerinin çok kullanılmadığını görüyorum. Bu değerlendirme anlayışında daha çok seçili, görsel ve öğrencinin oynayarak yapacakları etkinliklere önem verilmektedir. Yeni değerlendirmeyi klasik soru türlerinden uzaklaştığı için etkili olacağını düşünüyorum.” (Öğretmen 14)

Türkçe öğretmenlerinin bazılarının değerlendirme anlayışına göre etkinliklerin sınıfta yapılmasının oldukça zor olduğu ve bütün öğrencilerin etkinlikler katılmasını imkansız olduğu gibi nedenlerden dolayı etkili olmadığını düşünmektedir. Fakat bazı öğretmenlere ise, bu değerlendirme anlayışının öğrenciyi çok yönlü geliştirdiğini ve geleneksel soru türlerinden uzaklaştığı için etkili olduğunu ifade etmektedir.

3. Ana Tema: Yeni ölçme-değerlendirme yaklaşımına yönelik bilgi düzeyi

Tablo 3. Türkçe öğretmenlerinin verdikleri cevapların oluşturulan alt temaların frekans ve yüzdeleri

Alt Temalar		f	%
Yeterli bilgiye sahip olduğumu düşünüyorum		5	25
1	Şekil destekli soruların uygulamasını iyi yapıyorum	3	15
2	Öğrenciyi tanımaya dönük uygulamaları daha iyi yapıyorum	2	10
Yeterli bilgiye sahip olmadığımı düşünüyorum		15	75
1	Performans ve proje görevlerini nasıl yapılacağını tam bilmiyorum	8	40
2	Eksiklerim var, zamanla düzeleceğini düşünüyorum	4	20
3	Kursa katılmama rağmen yeterli bilgimin olmadığını düşünüyorum	2	10
4	Bireysel çabalarla sistemi tanımaya çalışıyorum	1	5

Tablo 3’ e bakıldığında öğretmenlerin % 25’i yeni-ölçme değerlendirme anlayışı hakkında “Yeterince bilgiye sahip olduğumu düşünüyorum” şeklinde açıklamada bulunmuştur. Bu düşünceye sahip olan öğretmenlerin % 15’ i düşüncelerini “Şekil destekli soruların uygulamasını iyi yapıyorum” % 10’u ise; “ Öğrenciyi tanımaya dönük uygulamaları daha iyi yapıyorum” şeklinde ifade etmiştir.

Türkçe öğretmenlerinin % 75’i ise; yeni ölçme-değerlendirme anlayışı hakkında “Yeterli bilgiye sahip olmadığımı düşünüyorum” şeklinde düşüncelerini ifade etmiştir. Türkçe öğretmenlerinin kendini yetersiz hissettikleri yöntem ve teknikler % 40’ı “Performans ve proje ödevlerinin nasıl yapılacağını tam bilmiyorum”, % si ise; “Eksiklerim var, zamanla düzeleceğini düşünüyorum” şeklindedir. Ayrıca öğretmenlerden biri “ Kursa katılmama rağmen yeterli bilgimin olmadığını düşünüyorum” şeklinde açıklamada bulunmuştur.

Öğretmenlerin bu soruya verdikleri cevaplardan bazıları aşağıda verilmiştir.

“Yeni değerlendirme anlayışı hakkında yeterli bilgiye sahip olduğumu düşünüyorum. Bu anlayış hakkında teorik bilgiyi lisans eğitimimde aldım. Yeni değerlendirme anlayışında yapılandırılmış grid, tanılayıcı dallanmış ağaç ve kavram haritaları gibi şekil destekli uygulamaları daha iyi yapıyorum” (Öğretmen 9)

“Yeni değerlendirme anlayışına yönelik bir kursa katıldım. Kursa katılmama rağmen bu değerlendirme anlayışı hakkında yeterli bilgimin olduğunu düşünmüyorum. Bu değerlendirme anlayışında en az bilgimin olduğunu düşündüğüm konu performans ve proje ödevlerinin nasıl hazırlanacağıdır. Bu konular hakkında tam bir bilgim yok.” (Öğretmen 13)

“Yeni değerlendirme anlayışı hakkında yeterli bir bilgim yok. Bu değerlendirme anlayışı hakkında çok eksikliğimin olduğunu düşünüyorum. Özellikle performans ve proje ödevlerinde çok eksikliğimin olduğunu düşünüyorum. Fakat zamanla bu eksikliklerimi gidereceğime inanıyorum.” (Öğretmen 2)

Türkçe öğretmenlerinin büyük bir çoğunluğunun yeni değerlendirme anlayışı hakkında yeterli bilgiye sahip olmadıkları, özellikle performans ve proje ödevlerinin nasıl yapıldığını bilmedikleri belirlenmiştir. Bazı öğretmenlerin ise, kursa katılmalarına rağmen yeni değerlendirme anlayışı hakkında bilgilerinin sınırlı olduğunu belirttiği görülmektedir.

4. Ana Tema: Yeni ölçme-değerlendirme yaklaşımının uygulanabilirliği

Tablo 4. Türkçe öğretmenlerinin verdikleri cevapların oluşturulan alt temaların frekans ve yüzdeleri

	<i>Alt Temalar</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
	<i>Uygulanabilir niteliğe sahip olmadığını düşünüyorum</i>	16	80
1	<i>Uygulamalar için yeterli zamanı bulamıyorum</i>	5	25
2	<i>Gerekli ortam ve zeminin hazır olmadığını düşünüyorum</i>	4	20
3	<i>Sınıfları fiziksel açıdan yetersiz buluyorum</i>	2	10
4	<i>Değerlendirme etkinliklerini maddi açıdan çok masraflı buluyorum</i>	2	10
5	<i>Öğrenciler için doldurulması gerekli olan ölçekler uygulanamıyor</i>	2	10
6	<i>Merkezi sınavlara yönelik olmadığı için uygulanamıyor</i>	1	5
7	<i>Değerlendirme sorularının seviyesini tutarlı bulmuyorum</i>	1	5
8	<i>Sınıfların kalabalık olması uygulanmasını imkansız kılıyor.</i>	1	5
	<i>Uygulanabilir niteliğe sahip olduğunu düşünüyorum</i>	4	20
1	<i>Performans ödevleri uygulanıyor ama diğerleri uygulanamıyor.</i>	2	10
2	<i>Kağıt üzerinde iyi ama uygulanmasında sıkıntılar yaşanabiliyor</i>	1	5
3	<i>Başarısız öğrencilerin değerlendirilmesinde sıkıntı yaşıyorum</i>	1	5

Tablo 4 incelendiğinde Türkçe öğretmenlerinin % 80’i yeni ölçme-değerlendirme anlayışının uygulanabilir niteliğe sahip olmadığını, % 20’si ise; uygulanabilir niteliğe sahip olduğunu ifade ettikleri belirlenmiştir.

Yeni ölçme-değerlendirme yaklaşımının uygulanabilir nitelikte olmadığını ifade eden öğretmenlerin % 25’i “*Uygulamalar için yeterli zamanı bulamıyorum*”, % 20’si ise, “*Gerekli ortam ve zeminin hazır olmadığını düşünüyorum*” şeklinde düşüncelerini belirtmiştir. Ölçme değerlendirme yaklaşımının uygulanabilir nitelikte olduğunu ifade eden öğretmenlerin %10’u bu değerlendirme yaklaşımlarını uyguladıklarını fakat “*öğrenciler için doldurulması gerekli ölçekleri yapamadıklarını*” söylemişlerdir. Ayrıca öğretmenlerin % 10’ u ise; “*Performans ödevi uygulanıyor ama diğerleri uygulanamıyor*” şeklinde açıklamada bulunmuştur.

Öğretmenlerin bu soruya verdikleri cevaplardan bazıları aşağıda verilmiştir.

“Yeni değerlendirme anlayışının tam olarak uygulanabileceğini düşünüyorum. Yeni değerlendirme anlayışında bizden istenenleri yapmamız için ne yeterli zamanımız var ne de bu değerlendirme etkinliklerini yapacak gerekli ortam ve zemin hazır değil.” (Öğretmen 20)

“Yeni programlarla birlikte bizden yapılması istenilen değerlendirmenin sınıfta yapmamız imkansız. Öğrencilerin hazırladıkları ödevleri sunacakları ortam, zaman ve fiziksel imkanlar uygun değil. Bu yüzden bu değerlendirme anlayışının tam olarak uygulanabileceğini düşünmüyorum.” (Öğretmen 5)

“Yeni değerlendirme anlayışında yalnızca performans ödevlerini uygulayabiliyoruz. Çünkü performans ödevlerini uygulamamız mecburi ve müfettişlerin performans ödevlerine dikkat ediyor. Bunların dışındaki, öz ve akran değerlendirme, ürün dosyası ve diğer değerlendirme etkinliklerini uyguluyoruz.” (Öğretmen 1)

Öğretmenlerin yeni değerlendirme anlayışını, sınıfların fiziksel açıdan yetersiz olmasından, gerekli ortam ve zeminin hazır olmamasından ve uygulamalar için yeterli zamanın bulunmamasından dolayı uygulanabilir olmadığını düşündüğü görülmektedir.

5. Ana Tema: Yeni ölçme-değerlendirme anlayışını uygularken karşılaşılan sorunlar.

Tablo 5. Türkçe öğretmenlerinin verdikleri cevapların oluşturulan alt temaların frekans ve yüzdeleri

	<i>Alt Temalar</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
1	<i>Zaman açısından problemlerle karşılaşıyorum</i>	9	45
2	<i>Her öğrenciye ayrı ayrı ölçek hazırlamada zorlanıyorum</i>	8	40
3	<i>Performans görevlerini değerlendirmede zorlanıyorum</i>	5	25
4	<i>Öğrencilerin etkinliklere katılımlarında problemler yaşıyorum</i>	5	25
5	<i>Öğrenci seviyelerinin farklı olması sorunlar yaratıyor</i>	2	10
6	<i>Değerlendirmenin objektif yapılmasında sorunlar yaşıyorum</i>	2	10
7	<i>Ölçülecek alan ve kazanımların fazla olduğunu düşünüyorum</i>	2	10
8	<i>Öğrenci ürün dosyasını puana dönüştürürken sıkıntı yaşıyorum</i>	2	10
9	<i>Değerlendirme ölçütlerinin tespitinde sorunlar yaşıyorum</i>	2	10
10	<i>Disiplin problemi yaşıyorum</i>	1	5
11	<i>Soruların zorluk derecesi paralel olmadığı için sorunlar yaşıyorum</i>	1	5
12	<i>Masraflı olması ve uğraştırması</i>	1	5
13	<i>Herhangi bir sorunla karşılaşmıyorum</i>	1	5

Tablo 5 incelendiğinde Türkçe öğretmenlerinin % 45’i yeni ölçme-değerlendirme anlayışını uygularken “Zaman açısından problemle karşılaşıyorum”, %40’ı ise; “Her öğrenciye ayrı ayrı ölçek hazırlamada zorlanıyorum” şeklinde sorunlarla karşılaştıklarını ifade etmiştir. Ayrıca öğretmenlerin % 25’i bir oranı “Öğrencilerin etkinliklere katılımlarında problemler yaşıyorum” ve yine % 25’i bir oranını da “Performans ödevlerini değerlendirmede zorlanıyorum” şeklinde karşılaştıkları sorunları açıklamışlardır. Buna karşın öğretmenlerden yalnızca birisi yeni ölçme-değerlendirme anlayışını uygularken “Herhangi bir sorunla karşılaşmıyorum” şeklinde açıklamada bulunmuştur.

Öğretmenlerin bu soruya verdikleri cevaplardan bazıları aşağıda verilmiştir.

“Yeni değerlendirme anlayışında karşılaşılan sorunlardan en önemlisi zamanının yetersizliğidir. Bizden çok fazla etkinlik yapmamız isteniyor ama bu etkinliklere yetecek kadar zaman verilmiyor. Bazen sınıfta yapmamız gereken etkinlikleri zamanın yetersizliğinden dolayı eve ödev olarak veriyoruz.” (Öğretmen 15)

“Yeni değerlendirme anlayışında her öğrenci için akran ve öz değerlendirme ölçekleri yapmamız isteniyor. Bütün öğrenciler için ayrı ayrı akran ve öz değerlendirme ölçeklerini yapmak ve bunları değerlendirmede zorlanıyorum.” (Öğretmen 10)

“Biz branş öğretmenleri olarak yeni değerlendirme anlayışında en çok zorlandığımız husus performans görevlerini hazırlamak ve bunları değerlendirmedir. Ben altı sınıfın dersine giriyorum. Her sınıfta en az 25 öğrenci var. Toplam 150 öğrencinin dersine giriyorum ve her öğrencime performans ödevi veriyorum. Bu öğrencilerin hazırladığı performans ödevlerini değerlendirmek o kadar çok zamanımı alıyor ki başka bir iş yapamıyorum.” (Öğretmen 7)

Türkçe öğretmenleri, yeni değerlendirme anlayışını uygularken, etkinlikleri yapabilmek için zamanın yetersiz olması, öğrencileri etkinliklere katamama, performans görevlerini nasıl değerlendireceğini bilmemesi ve her öğrenciye ayrı ayrı ölçek hazırlamada zorlanma gibi sorunlarla karşılaştığını ifade etmiştir.

6. Ana Tema: Geleneksel ve yeni ölçme değerlendirme anlayışı arasındaki tercihi

Tablo 6. Türkçe öğretmenlerinin verdikleri cevapların oluşturulan alt temaların frekans ve yüzdeleri

	<i>Alt Temalar</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
	<i>Yeni değerlendirme anlayışını tercih ederim</i>	16	80
1	<i>Değerlendirme sürece odaklandığı için tercih ederim</i>	3	15
2	<i>Öğrenciler için daha faydalı olduğuna inanıyorum</i>	3	15
3	<i>Ezberci eğitimden uzak ve yaratıcılığı artırdığına inanıyorum</i>	3	15
4	<i>Eğitim sistemine yeni bir soluk getireceğini düşünüyorum</i>	2	10
5	<i>Sistem tam oturursa öğrenciler için çok yararlı olacak</i>	2	10
6	<i>Öğrenci yaparak yaşayarak öğrenmeyi gerçekleştirdiğinden</i>	2	10
7	<i>Değerlendirme etkinliklerinin daha etkili olduğuna inanıyorum</i>	1	5
	<i>Eski değerlendirme anlayışını tercih ederim</i>	4	20
1	<i>Yeni değerlendirmenin uygulanmasının zor olduğunu düşünüyorum</i>	3	15
2	<i>Sen iyi öğretmensen senin ölçme metodun en iyisidir.</i>	1	5

Tablo 6'ya bakıldığında Türkçe öğretmenlerinin % 80'inin yeni ölçme-değerlendirme yaklaşımını tercih ettiği, % 20'lik bir oranının ise, eski ölçme-değerlendirme yaklaşımını tercih ettiği görülmektedir. Eski değerlendirme yaklaşımını tercih eden öğretmenlerin % 15'inin “Yeni değerlendirmenin uygulanmasının zor olduğunu düşünüyorum”, % 5'inin ise, “Sen iyi öğretmensen senin ölçme metodun en iyisidir” şeklindeki düşüncelerinden dolayı tercih ettikleri belirlenmiştir.

Yeni ölçme-değerlendirme yaklaşımını, öğretmenlerin % 15'lik bir oranı “Değerlendirme sürece odaklandığı için tercih ederim”, % 15'i “Öğrenciler için daha faydalı olduğuna inanıyorum” ve yine % 15'i ise, “Ezberci eğitimden uzak ve yaratıcılığı artırdığına inanıyorum” şeklindeki düşüncelerinden dolayı tercih ettiklerini ifade etmiştir.

Öğretmenlerin bu soruya verdikleri cevaplardan bazıları aşağıda verilmiştir.

“Yeni değerlendirme anlayışını tercih ederdim. Çünkü yeni değerlendirme anlayışında yalnızca öğrencinin yaptığı ürüne bakılmıyor. Öğrencinin süreç içerisinde yaptıkları da dikkate alınıyor. Bu durumda öğrenciyi daha iyi tanımamıza ve daha doğru bir değerlendirme yapmamıza yardımcı oluyor. Bazı öğrenciler sınavda yapamazken ders içinde iyi performans gösterebiliyorlar. Bu öğrencileri değerlendirirken daha doğru değerlendirebiliyoruz.” (Öğretmen 19)

“Yeni değerlendirme anlayışını tercih ederdim. Çünkü bu değerlendirme anlayışında sürekli öğrencinin aktif olması gerekiyor ve yaparak yaşayarak öğrenme daha ön planda tutuluyor. Bu bakımdan yeni değerlendirme anlayışının öğrencilerin kalıcı öğrenme gerçekleştirmelerine yardımcı oluyor. Öğrencilerin gelişimi için çok faydası oluyor.” (Öğretmen 18)

“Eski değerlendirme anlayışını tercih ederdim. Yeni değerlendirme anlayışının uygulanması çok zor. Tam olarak bu değerlendirmeyi uygulayamıyoruz. Bu değerlendirmeyi uygulamaya çalışsak bile yeterli zamanımız yok. En iyisi eski bildiğimiz ve bu zamana kadar uyguladığımız değerlendirme teknikleridir.” (Öğretmen 16)

Öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu yeni değerlendirme anlayışını geleneksel değerlendirme anlayışına tercih ettiği görülmektedir. Bunun nedenini yeni değerlendirme anlayışının, ezberci eğitimden uzak ve yaratıcılığı artırması, öğrenciler için daha faydalı olduğuna inanması ve değerlendirmede sürece odaklanması şeklinde belirtmektedir. Geleneksel değerlendirme anlayışından vazgeçmeyen öğretmenler ise, yeni değerlendirmenin uygulanmasının zor olduğunu ifade etmektedir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Dünyada son yıllarda yapılan birçok çalışmada ortak sonuç, ölçme-değerlendirme şeklinin öğrenmeyi yönlendirdiği (Biggs ve Watkins, 1996) ve ölçme-değerlendirme faaliyetlerinin uygun bir şekilde kullanıldığında öğrencilerin öğrenme düzey ve kalitesini artırma yönünde etkili olduğu şeklindedir (Clarke, 2001; Black ve William 2002). Araştırmalar, öğrencilerin kendilerinden beklendiği şekilde gelişim gösterdiklerini ve beklenenin üzerinde performans ulaşımadıklarını göstermektedir (Biggs ve Watkins, 1996). Bunun için yenilenen öğretim programlarında geleneksel ölçme-değerlendirme yaklaşımlarının yerine alternatif ölçme-değerlendirme yaklaşımlarının benimsendiği görülmektedir. Alternatif değerlendirme yaklaşımı hakkında Türkçe öğretmenlerin düşüncelerinin belirlenmesi ve bu değerlendirme yaklaşımının uygulanmasında karşılaşılan sorunların belirlenmesi amacıyla yapılan bu çalışmadan elde edilen sonuçlar altı ana tema altında sunulmuştur.

Yapılan çalışmada Türkçe öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun yeni değerlendirme anlayışına bakış açılarının olumlu olduğu görülmektedir. Şahin, (2007), Adanalı (2008), Kanatlı, (2008), Algan, (2008), gibi araştırmacıların da yaptığı çalışmada benzer sonuç ifade edilmektedir. Öğretmenler yeni değerlendirme anlayışında öğrencilerin özelliklerinin ayrıntılı olarak ele alınması ve çok fazla sayıda etkinliğin olması yönünden geleneksel değerlendirme anlayışına göre yeni değerlendirme anlayışının daha iyi olduğunu düşünmektedir. Bu sonucu, Şahin, (2007), Gömleksiz ve Bulut, (2007b), Adanalı (2008), Kanatlı, (2008), Algan (2008) da desteklemektedir. Ayrıca öğretmenler, yeni değerlendirme anlayışının öğrencilerinin kendine güven ve yaratıcılığının artması gibi bireysel gelişimine ve başarısına olumlu etkilerinin olduğunu belirtmektedir. Nitekim Adanalı (2008), Kanatlı (2008)'nin yaptığı çalışmada bu sonucu destekler niteliktedir. Öğretmenlerin bir kısmının değerlendirme anlayışına yönelik olumsuz bakış açısına sahip olduğu görülmektedir. Bu düşüncelerini *“Değerlendirmeyi etkili yapmak için zamanı yeterli bulmuyorum”*, *“Yeni değerlendirme aktivitelerini oldukça masraflı*

buluyorum” ve “*Yeni değerlendirme anlayışının uygulanmasını zor buluyorum*” şeklinde belirtmişlerdir. Selvi, 2006; Yücel ve diğerleri 2006; Çalık (2007); Acat ve Demir (2007); Güven ve Eskitürk (2007), Adanalı (2008), Kanatlı, (2008), Algan, (2008), Karakuş ve Köse, (2009) gibi araştırmacıların yaptığı çalışmalarda da yeni değerlendirme anlayışının çok masraflı, zaman alıcı ve uygulanmasının zor olduğu ifade edilmektedir.

Çalışmadan elde edilen diğer bir sonuç ise, Türkçe öğretmenlerinin büyük bir çoğunluğunun yeni değerlendirme anlayışı hakkında yeterli bilgiye sahip olmadıklarıdır. Öğretmenler performans ve proje ödevlerinin nasıl yapılacağını tam bilmediklerini ifade etmektedir. Benzer sonuç, Güven ve Eskitürk (2007) ve Çalık (2007) Adanalı (2008), Kanatlı, (2008), Algan, (2008), Karakuş ve Köse, (2009)’nin yaptığı çalışmalarda da bulunmuştur. Öğretmenlerin yeni değerlendirme anlayışı hakkında yeterli bilgiye sahip olmamasının en önemli sebebinin ölçme-değerlendirme anlayışının yeni olması ve uygulamalarının tam olarak yapılamamasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Bunun yanı sıra öğretmenlerin, hizmet içi eğitim kursunu da almamalarının yeni değerlendirme anlayışı hakkındaki bu düşüncelerinin ortaya çıkmasında etkili olduğu söylenebilir.

Araştırmada, Türkçe öğretmenlerinin büyük bir çoğunluğu yeni değerlendirme anlayışının uygulanabilir niteliğe sahip olmadığını ve tam olarak uygulayamadıklarını belirtmiştir. Bu sonucu öğretmenlerin “*Gerekli ortam ve zeminin hazır olmadığını düşünüyorum*”, “*Sınıfları fiziksel açıdan yetersiz buluyorum*” ve “*Uygulamalar için yeterli zamanı bulamıyorum*” şeklindeki ifadeleri desteklemektedir. Nitekim Çalık (2007), Acat ve Demir (2007); Güven ve Eskitürk (2007), Yapıcı ve Demirdelen, (2007) ve Adanalı (2008) gibi araştırmacıların yaptığı çalışmalar da bu sonucu destekler niteliktedir. Ayrıca öğretmenler; yeni değerlendirme anlayışının, sınıfların kalabalık olmasından, çok fazla formun kullanılması ve merkezi sınavlara yönelik olmamasından dolayı uygulanabilir nitelikte olmadığını düşünmektedir. Nitekim Acat ve Demir (2007), ve Adanalı (2008) Güven ve Eskitürk (2007), Yapıcı ve Demirdelen, (2007); Kanatlı, (2008), Algan, (2008), Karakuş ve Köse, (2009), Şahin, (2007), Gömleksiz ve Bulut, (2007b) gibi araştırmacıların yaptıkları çalışmalar da öğretmenlerin yeni değerlendirme anlayışını sınıfların kalabalık olması, çok fazla form kullanma gibi nedenlerden dolayı tam olarak uygulayamadıklarını ifade etmiştir.

Çalışmada öğretilere yöneltilen “*eski ve yeni değerlendirme anlayışından hangisini tercih edersiniz*” sorusuna öğretmenlerin tamamına yakınının yeniyi tercih ettiklerini söyledikleri görülmektedir. Öğretmenlerin yeni değerlendirme anlayışını tercih etmelerinin sebebi; öğretmenlerin bu değerlendirme anlayışının öğrencilere daha faydalı bulmaları ve onların bireysel gelişimine olumlu katkısının olduğunu düşünmeleridir. Bu düşünceyi öğretmenlerin mülakatta belirttikleri “*Değerlendirme sürece odaklandığı için tercih ederim*”, “*Öğrenciler için daha faydalı olduğuna inanıyorum*”, “*Ezberci eğitimden uzak ve yaratıcılığı artırdığına inanıyorum*” ve “*Öğrenci yaparak yaşayarak öğrenmeyi gerçekleştirdiğinden*” şeklindeki ifadeleri destekler niteliktedir. Nitekim Çalık (2007), Acat ve Demir (2007); Güven ve Eskitürk (2007) ve Adanalı (2008), Kanatlı, (2008), Algan, (2008) gibi araştırmacıların yaptığı çalışmalarda da öğretmenlerin yeni değerlendirme anlayışının tercih etmesinin sebebi;

değerlendirmenin sürece odaklanması, öğrenciler için daha faydalı olacağına inanılması ve yaparak yaşayarak öğrenmeyi sağlaması şeklinde ifade edilmiştir.

Bu çalışmadan elde edilen sonuçları özetlersek, Türkçe öğretmenlerinin yeni ölçme-değerlendirme anlayışına karşı olumlu düşünceler içinde olduğu fakat bazı aksaklıklarla karşılaştıkları söylenebilir. Bu aksaklıkların genellikle zaman kaybı, aşırı masraf, değerlendirme anlayışı hakkında yeterli bilgiye sahip olmama, sınıfların fiziksel durumunun yeterli olmaması gibi durumların olduğu tespit edilmiştir.

KAYNAKÇA

- Acat, B., & Demir, E. (2007). Sınıf öğretmenlerinin ilköğretim programlarındaki değerlendirme süreçlerine ilişkin görüşleri. *16. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi 5-7 Eylül 2007*.
- Adanalı, K. (2008). *Sosyal bilgiler eğitiminde alternatif değerlendirme: 5. sınıf sosyal bilgiler eğitiminin alternatif değerlendirme etkinlikleri açısından değerlendirilmesi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana
- Algan, S. (2008). *İlköğretim 6. ve 7. sınıf sosyal bilgiler dersi öğretim programının ölçme ve değerlendirme ögesinin öğretmen görüşleri açısından incelenmesi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana
- Biggs, J. B., & Watkins, D. (1996). *Classroom learning: educational psychology for the asian teacher*. New York: Prentice Hall
- Black, P., & Wiliam, D. (1998). *Inside the black box: Raising standards through classroom Assessment*. London: School of Education, King's College.
- Black, P., & William, D. (2002). *Improved standards achieved by transforming assessment for learning*. News Archive: Kings College London
- Clarke S. (2001). *Unlocking formative assessment: Practical strategies for enhancing pupil's learning in the primary classroom*. London: Hodder & Stoughton Educational
- Çalık, S. (2007). Sınıf öğretmenlerinin yenilenen ilköğretim programlarının ölçme ve değerlendirme süreci hakkındaki düşünceleri üzerine bir araştırma, *16. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi 5-7 Eylül 2007*.
- Çepni S, Ayas, A., Akdeniz, A.R, Özmen, H., Yiğit, N., & Ayvacı, H.,(2005). *Kuramdan uygulamaya fen ve teknoloji öğretimi*, (4. Baskı). Ankara: Pegema Yayıncılık
- Denzin, N. K., & Lincoln, Y. S. (1998). *Collecting and interpreting qualitative materials*. Sage Publication
- Ercan, F., & Akbaba-Altun,S. (2005). İlköğretim fen ve teknoloji dersi 4. ve 5. sınıflar öğretim programına ilişkin öğretmen görüşleri, *Eğitimde Yansımalar: VIII Yeni İlköğretim Programlarını Değerlendirme Sempozyumu*. Tekışık Eğitim Araştırma Geliştirme Vakfı ve Erciyes Üniversitesi, Kayseri.
- Gömlüksiz, M., & Bulut, İ. (2007). Yeni fen ve teknoloji dersi öğretim programının uygulamadaki etkililiğinin değerlendirilmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 32, 76-88,
- Gömlüksiz, M., & Bulut, İ. (2007). Yeni ilköğretim Türkçe dersi öğretim programının uygulamadaki etkililiğinin değerlendirilmesi, *Milli Eğitim Dergisi*, 175, 161-184.

- Gürol M. (2005). Oluşturmacı öğrenme yaklaşımının uzmanlaşmaya etkisi. *The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 4(1), 141-145.
- Güven, B., & Eskiürk, M. (2007). Sınıf öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirmede kullandıkları yöntem ve teknikler, 16. *Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi 5-7 Eylül 2007*.
- Kanatlı, F. (2008). *Alternatif ölçme ve değerlendirme teknikleri konusunda sınıf öğretmenlerinin görüşlerinin değerlendirilmesi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Hatay
- Karakuş, F., & Köse, T. (2009). İlk öğretim matematik öğretmenlerinin yeni ölçme ve değerlendirme yaklaşımlarına yönelik görüşleri. *Milli Eğitim Dergisi*, 181, 184-187.
- Kırmızı, F., & Akaya, N. (2007). Branş öğretmenlerinin yeni Türkçe dersi öğretim programı uygulamasında karşılaştıkları sorunlara ilişkin nitel bir araştırma. 16. *Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi, 5-7 Eylül 2007*.
- Lincoln, Y. S., & Guba, E. G. (1985). *Naturalistic inquiry*, Beverly Hills, CA: Sega
- Mentiş-Taş, A. (2007). *Öğretmen adaylarının yeni ilköğretim programına ve ilköğretim okullarında uygulanmasına ilişkin görüşleri*, 16. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi 5-7 Eylül 2007.
- Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı (2004). *İlköğretim fen ve teknoloji dersi (4-5. Sınıflar) Öğretim Programı*. Ankara: M.E.B.
- NCTM. (1989). Curriculum and evaluation standards for school mathematics. <http://standards.nctm.org> (15 Nisan 2002 tarihinde ziyaret edildi.)
- NCTM. (1995). Assessment Standards for School Mathematics. <http://standards.nctm.org> (15 Nisan 2002 tarihinde ziyaret edildi.)
- Özsevgeç, T. (2006). Kuvvet ve hareket ünitesine yönelik 5E modeline göre geliştirilen öğrenci rehber materyalinin etkililiğinin değerlendirilmesi. *Türk Fen Eğitimi Dergisi*, 3(2), 36-48.
- Özmen, H. (2004). Fen öğretiminde öğrenme teorileri ve teknoloji destekli yapılandırmacı (Constructivist) öğrenme. *The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 3(1), 100-111.
- Özdaş, A., Tanışlı, D., Yavuzsoy- Köse, N. & Kılıç, Ç. (2007). *İlköğretim sınıf öğretmenlerinin matematik dersinde kullandıkları değerlendirme araç ve yöntemlerine ilişkin görüşleri*, VI. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu 27-29 Nisan 2007.
- Selvi, K. (2006). *İlköğretim programlarının sınıf öğretmeni görüşlerine dayalı olarak değerlendirmesi*, Muğla Üniversitesi XV. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi Bildiri Özetleri, 18-19, Muğla: Nobel Yayınları.
- Strauss, A. L., & Corbin, J. (1998). *Basics of qualitative research*, (second edition). Newbury Park, CA: Sage.
- Şahin, İ. (2007) Yeni ilköğretim 1. kademe Türkçe programının değerlendirilmesi. *İlköğretim-Online*, 6(2), 284-304,
- Şahin, Ç., Kurudayıoğlu, M., & Karadağ, Ö. (2007). *Türkçe öğretmen adaylarının yeni ilköğretim (6, 7, 8.sınıf) Türkçe programındaki ölçme-değerlendirme konusundaki yeterlilik düzeyleri*, 16. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi, 5-7 Eylül 2007.

- Yapıcı, M., & Demirdelen, C. (2007). İlköğretim 4. sınıf sosyal bilgiler programına ilişkin öğretmen görüşleri. *İlköğretim- Online*, 6(2), 204-212.
- Yapıcı, M., & Leblebiciler, N.H. (2007). Öğretmenlerin yeni ilköğretim programına ilişkin görüşleri. *İlköğretim- Online*, 6(3), 480-489.
- Yaşar, Ş., Gülteki, M., Türkan, B., & Yıldız, N. (2005). *Yeni ilköğretim programlarının uygulanmasına ilişkin sınıf öğretmenlerinin hazır bulunuşluk düzeylerinin ve eğitim gereksinimlerinin belirlenmesi*, Erciyes Üniversitesi Sabancı Kültür Sitesi Yeni İlköğretim Programlarını Değerlendirme Sempozyumu, Kayseri.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2005). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

İlk alındığı tarih: 23.01.2009
Düzeltilme tarihi: 20.05.2009
Onay tarihi: 07.09.2009